

Eksamensmøte 2017

Molde 31. januar 2017

10:00	Opning ved ass. utdanningsdirektør Jørn Thomassen, Fylkesmannen i Møre og Romsdal
10:15	Aktuelt om individuell vurdering 2017 <ul style="list-style-type: none">▶ Aktuelt om vurdering▶ Eksamen 2017 <p><i>Ved seniorrådgivar Annhild Lorentzen, Fylkesmannen i Møre og Romsdal</i></p>
11.00	Pause
11:15	Om nye PAS-eksamen, PAS-prøver og Prøvebank <p><i>Ved seniorrådgivar Annhild Lorentzen og rådgivar Tone Malme, Fylkesmannen i Møre og Romsdal</i></p>
12:15	Lunsj
13:15	Aktuell statistikk <p><i>Ved rådgivar Bjørnar Midtbust, Fylkesmannen i Møre og Romsdal</i></p>
14:00	Pause
14:15	Erfaringsdeling - korleis organiserer vi lokalt gitt eksamen i Kunnskapsnett Romsdal? <p><i>Ved pedagogisk konsulent Lise Helen Wessel Gallagher og rektor Frank Sæter, Bergmo ungdomsskole, Molde kommune</i></p>
15:00	Vel heim!

INNHALD I PRESENTASJONEN

[Informasjon - Fylkesmannen](#)

[Generelt om eksamen](#)

[Kva må lærar og elevar sette seg inn i før eksamen?](#)

*Sjå eigen
presentasjon
om PAS / PGS*

Administrere eksamen

- [Planlegge eksamen](#)
- [Gjennomføre eksamen](#)
- [Følgje opp eksamen](#)

For full oversikt: sjå [UDIR sine sider om eksamen](#)

2017

- **31.01.2017: Møte om eksamen**
- **01.02.2017: Fagdag om standpunktvurdering (GS)**
- (02.02.2017: Fagdag om standpunktvurdering (VGO))
- (16.02.2017: Ekstra eksamensmøte, Sunnmøre)

Lenke til presentasjoner:

<https://www.fylkesmannen.no/nn/More-og-Romsdal/Kurs-og-konferansekalender/Mote-om-eksamen-og-vurdering-og-fagdag-om-standpunktvurdering-for-grunnskulen-3101-010217/>

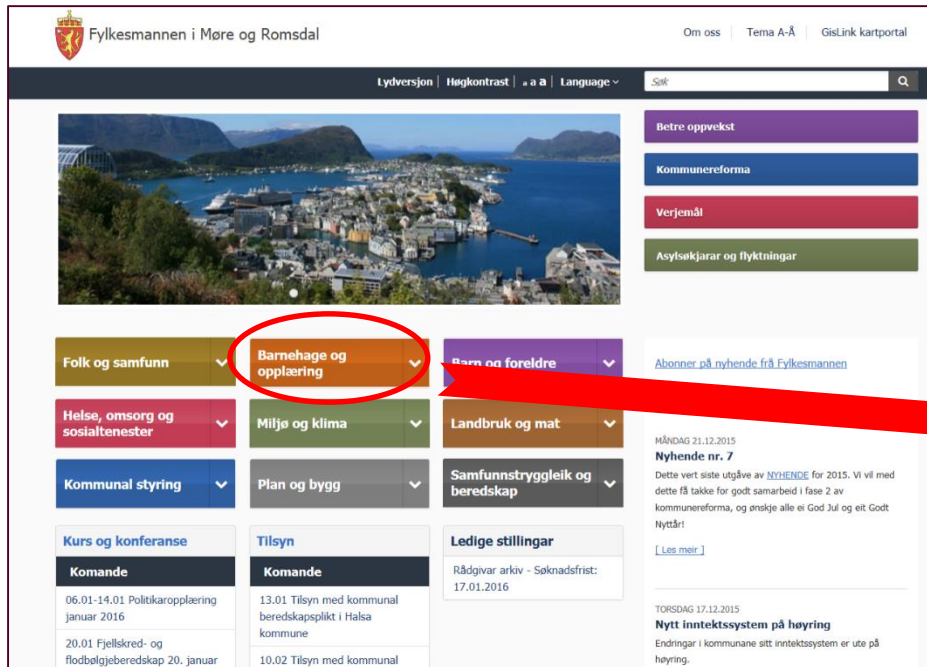
Fylkesmannen: Eksamen

Fylkesmannen har som oppgave å gjennomføre sensuren og klagehandsaming for skriftleg eksamen i grunnskolen, vidaregåande opplæring og grunnskoleopplæring i tråd med forskrift og retningslinjer.

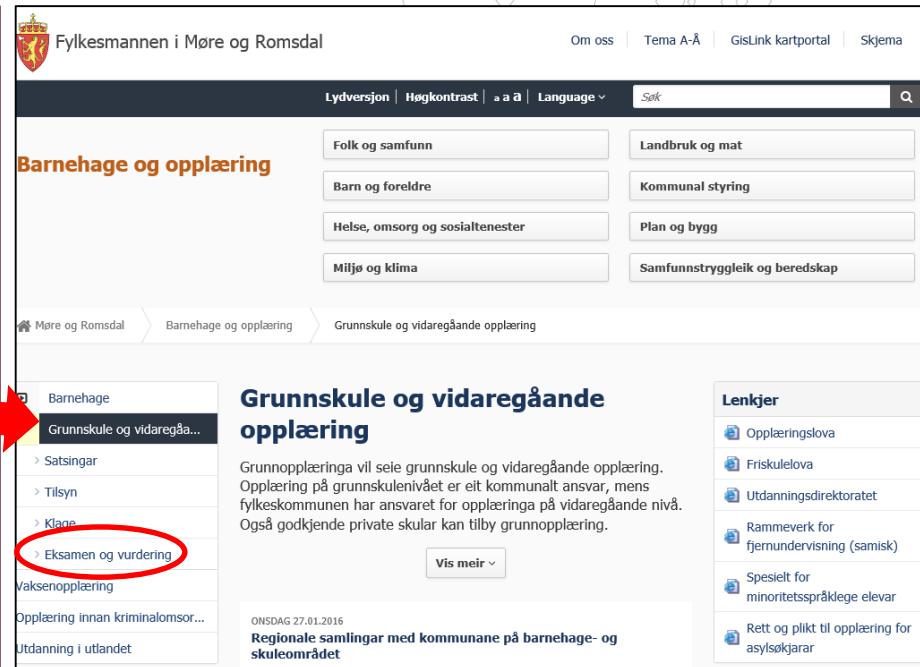
Arbeidet omfattar m.a.:

- å veilede skular og skuleeigarar i arbeidet med prøver og eksamen
- brukarstøtte PAS / PGS
- oppnemning av sensorar
- fordeling av sensorane i eksamenssystemet
- innkalling og gjennomføring av sensorskulering og fellessensur
- organisere klagebehandling ved klager på eksamenskarakterar
- medverke til å utarbeide karakterstatistikk

fylkesmannen.no/mr

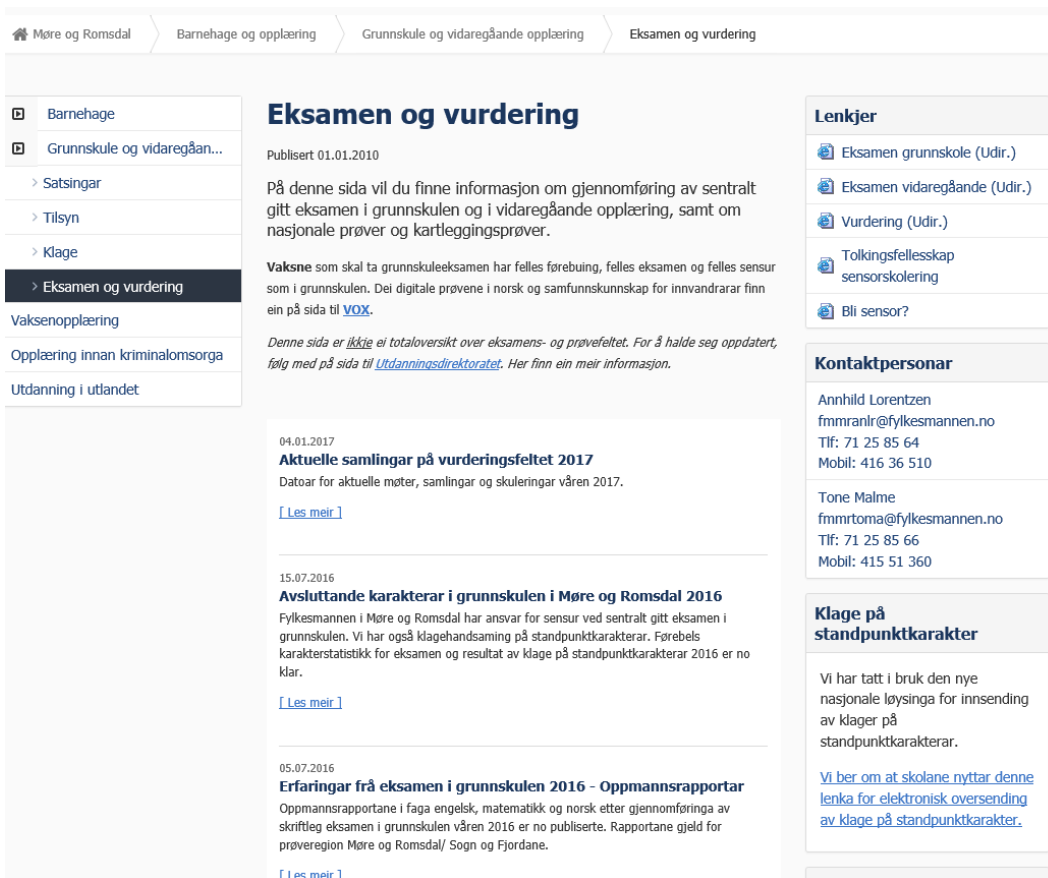
The screenshot shows the homepage of Fylkesmannen i Møre og Romsdal. The navigation bar includes 'Om oss', 'Tema A-Å', and 'GisLink kartportal'. A search bar is present. The main content area features a large image of a coastal town. Below it, there are several menu items: 'Folk og samfunn', 'Helse, omsorg og sosialtenester', 'Kommunal styring', 'Kurs og konferanse', 'Barnehage og opplæring' (highlighted with a red circle), 'Miljø og klima', 'Plan og bygg', 'Tilsyn', 'Landbruk og mat', and 'Samfunnstryggleik og beredskap'. A red arrow points from the 'Barnehage og opplæring' menu item to the right-hand screenshot.

The screenshot shows the 'Barnehage og opplæring' page. The navigation bar includes 'Om oss', 'Tema A-Å', 'GisLink kartportal', and 'Skjema'. The main content area features a grid of menu items: 'Folk og samfunn', 'Landbruk og mat', 'Barn og foreldre', 'Kommunal styring', 'Helse, omsorg og sosialtenester', 'Plan og bygg', and 'Miljø og klima', 'Samfunnstryggleik og beredskap'. Below this, there are breadcrumbs: 'Møre og Romsdal > Barnehage og opplæring > Grunnskule og vidaregåande opplæring'. The main content area is titled 'Grunnskule og vidaregåande opplæring'. A sidebar menu on the left includes 'Barnehage', 'Grunnskule og vidaregåa...', 'Satsingar', 'Tilsyn', 'Klage', and 'Eksamen og vurdering' (highlighted with a red circle). The main content area includes a 'Vis meir' button and a section for 'Regionale samlingar med kommunane på barnehage- og skuleområdet' dated 'ONSDAG 27.01.2016'. A 'Lenkjer' sidebar on the right lists various links like 'Opplæringslova', 'Friskulelova', and 'Utdanningsdirektoratet'.

<https://www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal/Barnehage-og-opplaring/Grunnskule-og-vidaregaande-opplaring/Eksamen-og-prover/>

Fylkesmannen: Eksamen og vurdering

Møre og Romsdal > Barnehage og opplæring > Grunnskule og vidaregåande opplæring > Eksamen og vurdering

Barnehage
Grunnskule og vidaregåan...
Satsingar
Tilsyn
Klage
Eksamen og vurdering
Vaksenopplæring
Opplæring innan kriminalomsorga
Utdanning i utlandet

Eksamen og vurdering

Publisert 01.01.2010

På denne sida vil du finne informasjon om gjennomføring av sentralt gitt eksamen i grunnskulen og i vidaregåande opplæring, samt om nasjonale prøver og kartleggingsprøver.

Vaksne som skal ta grunnskuleeksamen har felles førebuing, felles eksamen og felles sensur som i grunnskulen. Dei digitale prøvene i norsk og samfunnskunnskap for innvandrarakar finn ein på sida til [VOX](#).

Denne sida er ikkje ei totaloversikt over eksamens- og prøvefeltet. For å halde seg oppdatert, følg med på sida til [Utdanningsdirektoratet](#). Her finn ein meir informasjon.

04.01.2017
Aktuelle samlingar på vurderingsfeltet 2017
Datoar for aktuelle møter, samlingar og skuleringar våren 2017.
[\[Les meir \]](#)

15.07.2016
Avsluttande karakterar i grunnskulen i Møre og Romsdal 2016
Fylkesmannen i Møre og Romsdal har ansvar for sensur ved sentralt gitt eksamen i grunnskulen. Vi har også klagehandsaming på standpunktkarakterar. Førebels karakterstatistikk for eksamen og resultat av klage på standpunktkarakterar 2016 er no klar.
[\[Les meir \]](#)

05.07.2016
Erfaringar frå eksamen i grunnskulen 2016 - Oppmannsrapportar
Oppmannsrapportane i faga engelsk, matematikk og norsk etter gjennomføringa av skriftleg eksamen i grunnskulen våren 2016 er no publiserte. Rapportane gjeld for prøveregion Møre og Romsdal/ Sogn og Fjordane.
[\[Les meir \]](#)

Lenkjer

- Eksamen grunnskole (Udir.)
- Eksamen vidaregåande (Udir.)
- Vurdering (Udir.)
- Tolkingsfelleskap sensorskolering
- Bli sensor?

Kontaktpersonar

Annhild Lorentzen
fmmranlr@fylkesmannen.no
Tlf: 71 25 85 64
Mobil: 416 36 510

Tone Malmé
fmmrtoma@fylkesmannen.no
Tlf: 71 25 85 66
Mobil: 415 51 360

Klage på standpunktkarakter

Vi har tatt i bruk den nye nasjonale løysinga for innsending av klager på standpunktkarakterar.

[Vi ber om at skolane nyttar denne lenka for elektronisk oversending av klage på standpunktkarakter.](#)

Her finn de informasjon og brev ut som gjeld eksamen:

- Viktige datoar
- Oppmannsrapportar
- Statistikk
- Lysark
- Kontaktinformasjon

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Kontaktpersonar eksamen og vurdering

Seniorrådgivar Annhild Lorentzen

E-post: fmmranlr@fylkesmannen.no

Tlf.: 71 25 85 64

Rådgivar Tone Malme

E-post: fmmrtoma@fylkesmannen.no

Tlf.: 71 25 85 66

Rådgivar Bjørnar Midtbust

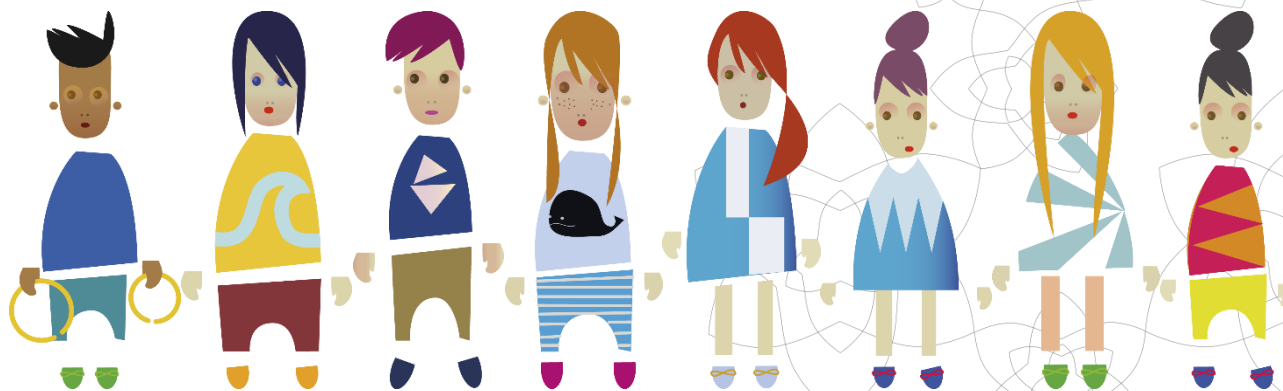
E-post: fmmrbjmi@fylkesmannen.no

Tlf: 71 25 85 62

EKSAMEN 2017

Nytt rundskriv kap 3 om individuell vurdering

~~UDIR 1 2010~~ er utgått (96 sider)

Det utgatte rundskrivet var svært omfattande

[UDIR-5-2016](#) Kraftig revisjon – 36 sider

Forskriftsendringar 2015 er markert

Merknadane til dei ulike § i kapittel 3 om individuell vurdering
gjev avklaringar på juridiske spørsmål knytt til vurdering

Merknadane gjeld også forskrift til friskuleloven kap. 3

Om sluttvurdering i forskriften kap. 3

§ 3-3 Grunnlaget for vurdering i fag

- Grunnlaget for vurdering i fag er *kompetansemåla* for fag slik dei er fastsette i læreplanverket

Standpunktkarakterar og eksamen

- ved avslutningen av opplæringen
- bredt vurderingsgrunnlag (forskrifta § 3-17 til § 3-19)

V. Eksamen

§ 3-25 Generelle føresegner

- Eksamen skal vere i samsvar med læreplanverket.(...)
- Eleven skal få vist kompetansen sin i faget. (...)
- Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven (...) slik den kjem fram på eksamen.

Utdanningsdirektoratet: Informasjon om eksamen

Du er her: [Forside](#) - [Eksamen og prøver](#) - [Eksamen](#)

Eksamen

Organisering og gjennomføring av sentralt gitt skriftlig eksamen.
Lokalt gitt skriftlig eksamen er Fylkeskommunens ansvar.

GA̢ DIREKTE TIL

Eksamensoppgaver	Forberedelsesdeler	Eksamensveiledninger	Datoer grunnskole	Datoer videregående
Logg inn for å ta eksamen	Logg inn i PAS	Finn læreplan	Finn fagkode	

Skriftlig eksamen

Forberede og ta eksamen	Administrere eksamen	Sensurere eksamen
Ta fag som privatist		

<https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/>

- **For administratorer / skular:**
<https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/administrere-eksamen/>

Viktige meldingar til skuleadm under eksamen:

<https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/viktige-meldinger-eksamen/>

- **Lærarar og elevar:**
<https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/forberede-og-ta-eksamen/>

Nytt vitnemålsskriv (gs) 2017 på snart på plass

The screenshot shows the website of Utdanningsdirektoratet. The navigation bar includes 'Utdanning' and 'Barnehage'. The main menu has categories like 'Læreplaner', 'Vurdering', 'Læringsmiljø', 'Skoleutvikling', 'Regelverk', 'Tall og forskning', and 'Samlesider'. The breadcrumb trail reads: 'Du er her: Utdanning → Vurdering → Vitnemål og kompetansebevis → Føring av vitnemål og kompetansebevis...'. The article title is 'Føring av vitnemål og kompetansebevis for grunnskolen 2016'. The text explains that the Directorate sends guidelines to school leaders to inform them on how to issue certificates. It also mentions that guidelines for adult competency certificates are included in point 10. The article is dated 26.01.2016.

Utdanningsdirektoratet A- A+ Nyheter | Presse | Nettstedskart | Om Utdanningsdirektoratet | In English | RSS

Utdanning Barnehage

Læreplaner Vurdering Læringsmiljø Skoleutvikling Regelverk Tall og forskning Samlesider SØK

Du er her: Utdanning → Vurdering → Vitnemål og kompetansebevis → Føring av vitnemål og kompetansebevis... Last ned PDF Skriv ut Del

- Eksamen grunnskole
- Eksamen videregående
- Fag- og svenneprøver
- Kartlegging grunnskole
- Kartlegging videregående
- Karakterstøttende prøver
- Læringsstøttende prøver
- Nasjonale prøver
- Standpunkt karakter
- Vitnemål og kompetansebevis**
 - Overgangsordninger
- Vurdering for læring

Føring av vitnemål og kompetansebevis for grunnskolen 2016

← Forsiden ≡ Innholdsfortegnelse Lesevisning

Utdanningsdirektoratet sender disse retningslinjene til skoleledere i friskoler og offentlige grunnskoler og skoleiere for å informere om hvordan dere skal føre vitnemål for grunnskolen.

Artikkel | Publisert: 26.01.2016

Det er også tatt inn retningslinjer for hvordan dere skal føre kompetansebevis for voksne i grunnskolen i punkt 10. Her gjennomgår vi ulike elementer det er viktig å være oppmerksomme på når dere fører vitnemål og kompetansebevis, og hvordan dere skal gjøre det i praksis.

Dere finner også en oversikt over alle merknadene (fagmerknader og vitnemålsmerknader) som dere kan føre på vitnemålene.

Disse retningslinjene erstatter dermed retningslinjene dere fikk 11. mai 2015, som også tok for seg føring av vitnemål og kompetansebevis for grunnskolen i Kunnskapsløftet.

Retningslinjene gjelder så langt de passer for frittstående grunnskoler.

FØR EKSAMEN:

**Kva må faglæraren gjere seg kjent med før eksamen?
Kva må elevane få gjere seg kjent med?**

- 1. Eksamensrapport i norsk 2016. NY!**
- 2. Eksamensretteiingar med vurderingsskjema 2017**
Elevane må kjenne desse i alle tre faga
- 3. Elevsvar med karakter og begrunning – fine til bruk i opplæringa!**
- 4. Oppmannsrapportar 2016**

1. Eksamensrapport – norsk 2016

- For norsklærarar på ungdomssteget: Utgangspunkt for drøfting mellom faglærarar og med elevar.

Oppgaver til grunnskolen

Velg ønsket katalog og periode. Trykk på *Velg* for å få frem oppgavene. Oppgaver som er merket med hengelås inneholder opphavsrettslig materiale. Skolene har fått tilsendt passord.

Katalog:

Eksamensrapport grunnskolen

Periode:

Alle

Velg

Oppgave

[Norsk hovedmål og sidemål, nynorsk](#)

Periode

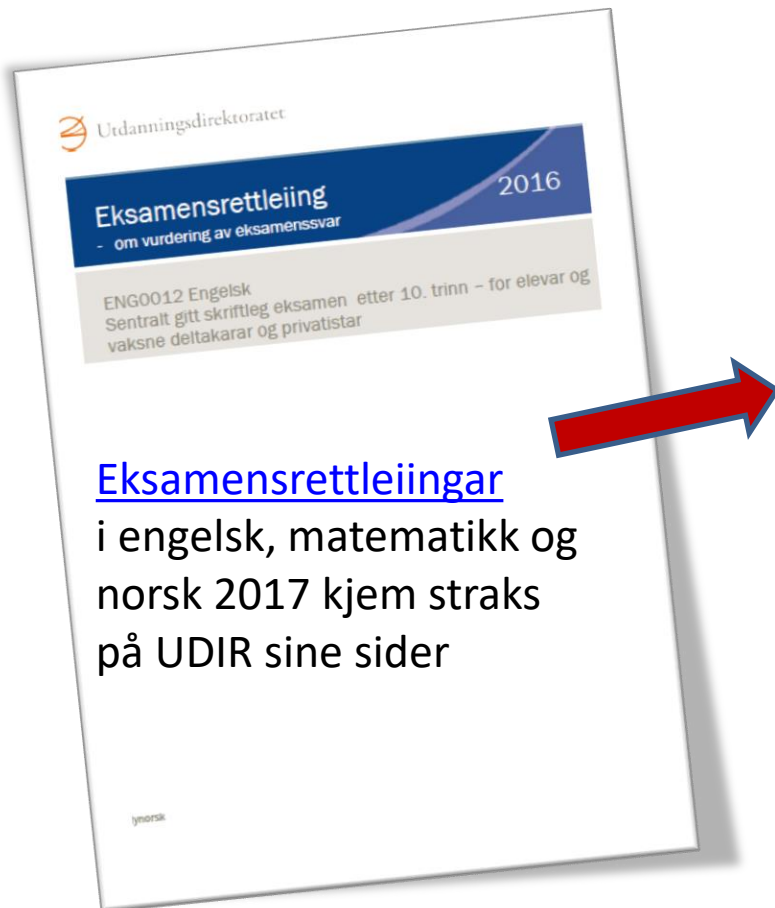
V-2016

©

[Til eksamensoppgaver for grunnskolen](#)

2. Eksamensrettleingar m/ vurderingsskjema

– Korleis skal elevar få ein god karakter på eksamen uten at dei får vite kva dei vert vurdert etter?

«Denne eksamensrettleiinga gir informasjon om sentralt gitt eksamen og korleis denne skal vurderast. Rettleiinga skal vere kjent for elevar, vaksne deltakarar, privatistar, lærarar og føresette i god tid. Sensorane må bruke rettleiinga som ei felles referanseramme i arbeidet sitt.»

3. Tidlegare gitte eksamensoppgåver

Eksamensoppgaver for grunnskolen

Fagnavn: Fagkode: Prøveperiode:

Fagnavn	Fagkode	Prøveperiode	
Engelsk for hørselshemmede - forberedelse	ENG0025	V-2015	🔒
Finsk som andrespråk - forberedelse	FIN0012	V-2015	🔒
Norsk hovedmål - eksamenoppgaver, nynorsk	NOR0214	V-2015	
Norsk hovedmål - innleste eksamensoppgaver, bokmål	NOR0214	V-2015	
Norsk hovedmål - innleste eksamensoppgaver, nynorsk	NOR0214	V-2015	
Norsk sidemål - innleste eksamensoppgaver, bokmål	NOR0215	V-2015	
Norsk sidemål - innleste eksamensoppgaver, nynorsk	NOR0215	V-2015	
Engelsk - eksamen	ENG0012	V-2015	
Engelsk - eksamen	ENG0012	V-2014	
Engelsk - eksamen	ENG0012	V-2013	
Engelsk - forberedelse	ENG0012	V-2015	
Engelsk - forberedelse	ENG0012	V-2014	
Engelsk - forberedelse	ENG0012	V-2013	
Engelsk - innleste eksamensoppgaver	ENG0012	V-2015	
Engelsk 10. årstrinn, skriftlig - Bokmål	ENG0012	V-2016	
Engelsk 10. årstrinn, skriftlig - Bokmål	ENG0012	V-2016	
Engelsk for hørselshemmede - eksamen	ENG0025	V-2015	

Eksamen

Innlogging til opphavsrettlig materiale

Grunnen til at det kreves passord, er at eksempeloppgaven inneholder opphavsrettslig materiale. Skoleene har fått tilsendt passord.

Passord:

LOGG INN

AVBRYT

4. Elevsvar med begrunning

Utdanningsdirektoratet

Presse | Kalender | Om Udir | In English | Verktøy | Søk

Utdanningsløpet | Læring og trivsel | Eksamen og prøver | Kvalitet og kompetanse | Tall og forskning | Regelverk og tilsyn

Du er her: [Forside](#) - [Eksamen og prøver](#) - [Eksamen](#) - Eksamensbesvarelser med begrunnelse for karakteren - grunn...

Eksamensbesvarelser med begrunnelse for karakteren - grunnskole

Eksamensbesvarelsene kan brukes for å tydeliggjøre hva som kreves til sentralt gitt eksamen på 10. trinn. I tillegg kan besvarelsene brukes i undervisvurderingen og av sensorene som referanse ved sensuren.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 04.08.2015

[Last ned som PDF](#) [Skriv ut](#)

Innholdet i de vurderte eksamensbesvarelsene

For hvert fag har vi valgt ut flere besvarelser med ulike karakterer. For hver besvarelse finner du en begrunnelse til karakteren som ble gitt. Karakterene er satt ut i fra fagets kjennetegn på måloppnåelse til sentralt gitt eksamen. Vi har fått tillatelse til å bruke besvarelsene.

Last ned elevsvar

- [Engelsk - vurderte elevsvar V14](#)
- [Norsk - vurderte elevsvar V14](#)
- [Norsk - vurderte elevsvar V16](#)

For lærerlar på ungdomsteget:

Det er lagt ut nye eksamenssvar med karakterar og begrunning frå våren 2016 i norsk.

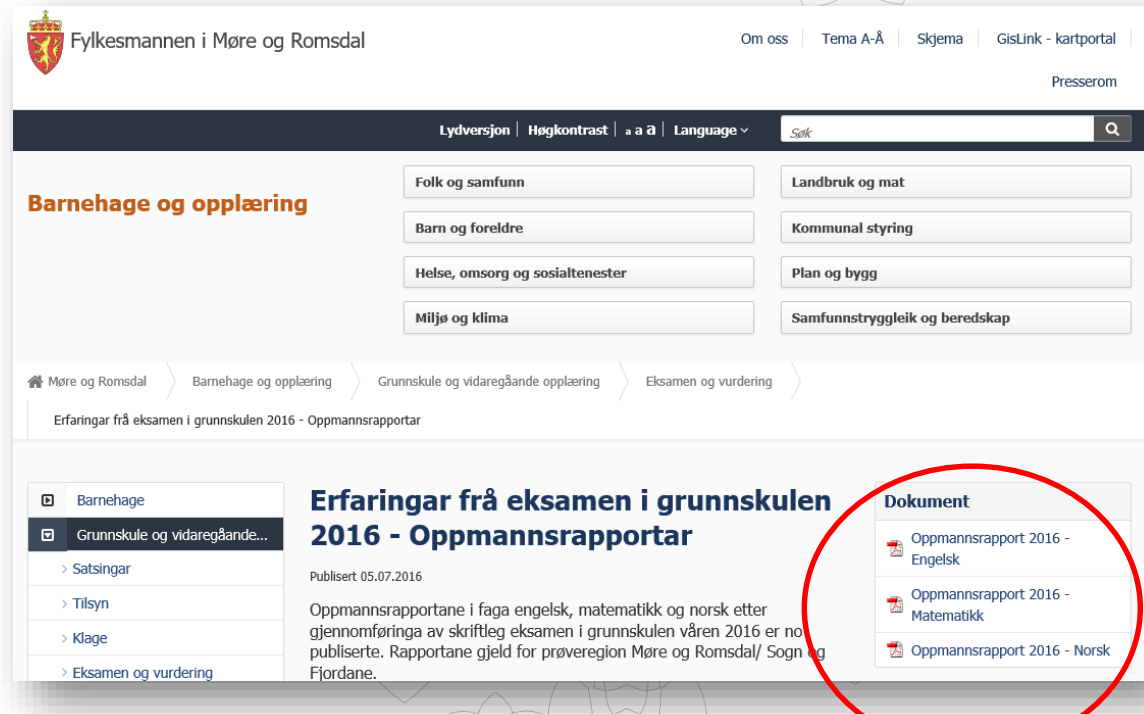
Desse er svært gode modelltekster til bruk i opplæringa!

5. Oppmannsrapportar frå sensuren i MR/SF

[Oppmannsrapportane](#) i engelsk, norsk og matematikk finn ein på Fylkesmannen i Møre og Romsdal sine nettsider om «Eksamen og Vurdering»

Desse rapportane er våre oppmenn og sensorar si faglege oppsummering av eksamen 2016 til UDIR:

- kommentarar til oppgåver
- om vurdering av elevsvara

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Om oss | Tema A-Å | Skjema | GisLink - kartportal | Presserom

Lyddversjon | Høgkontrast | a a | Language | Søk

Barnehage og opplæring

- Folk og samfunn
- Landbruk og mat
- Barn og foreldre
- Kommunal styring
- Helse, omsorg og sosialtenester
- Plan og bygg
- Miljø og klima
- Samfunnstryggleik og beredskap

Møre og Romsdal > Barnehage og opplæring > Grunnskule og vidaregåande opplæring > Eksamen og vurdering >

Erfaringar frå eksamen i grunnskulen 2016 - Oppmannsrapportar

- Barnehage
- Grunnskule og vidaregåande...**
- Satsingar
- Tilsyn
- Klage
- Eksamen og vurdering

Erfaringar frå eksamen i grunnskulen 2016 - Oppmannsrapportar

Publisert 05.07.2016

Oppmannsrapportane i faga engelsk, matematikk og norsk etter gjennomføringa av skriftleg eksamen i grunnskulen våren 2016 er no publiserte. Rapportane gjeld for prøveregion Møre og Romsdal/ Sogn og Fjordane.

Dokument

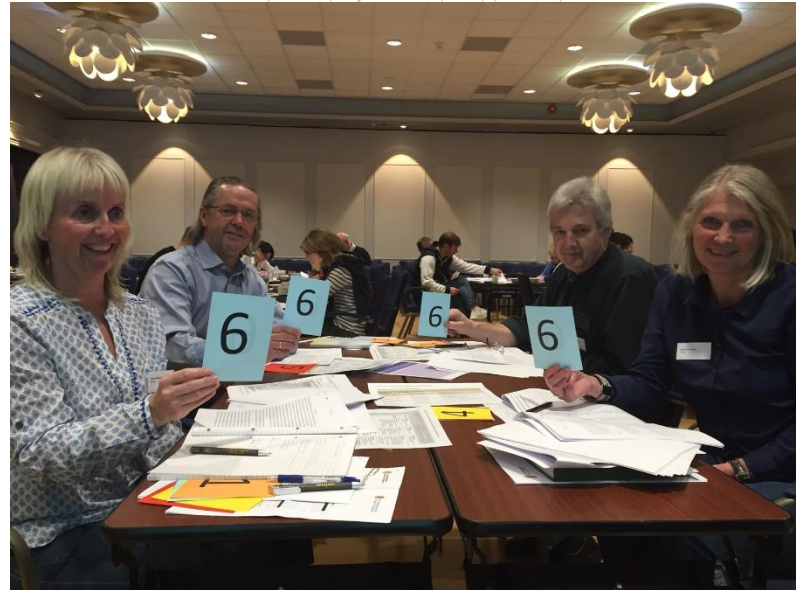
- Oppmannsrapport 2016 - Engelsk
- Oppmannsrapport 2016 - Matematikk
- Oppmannsrapport 2016 - Norsk

Oppmenn: Sentralt gitt eksamen

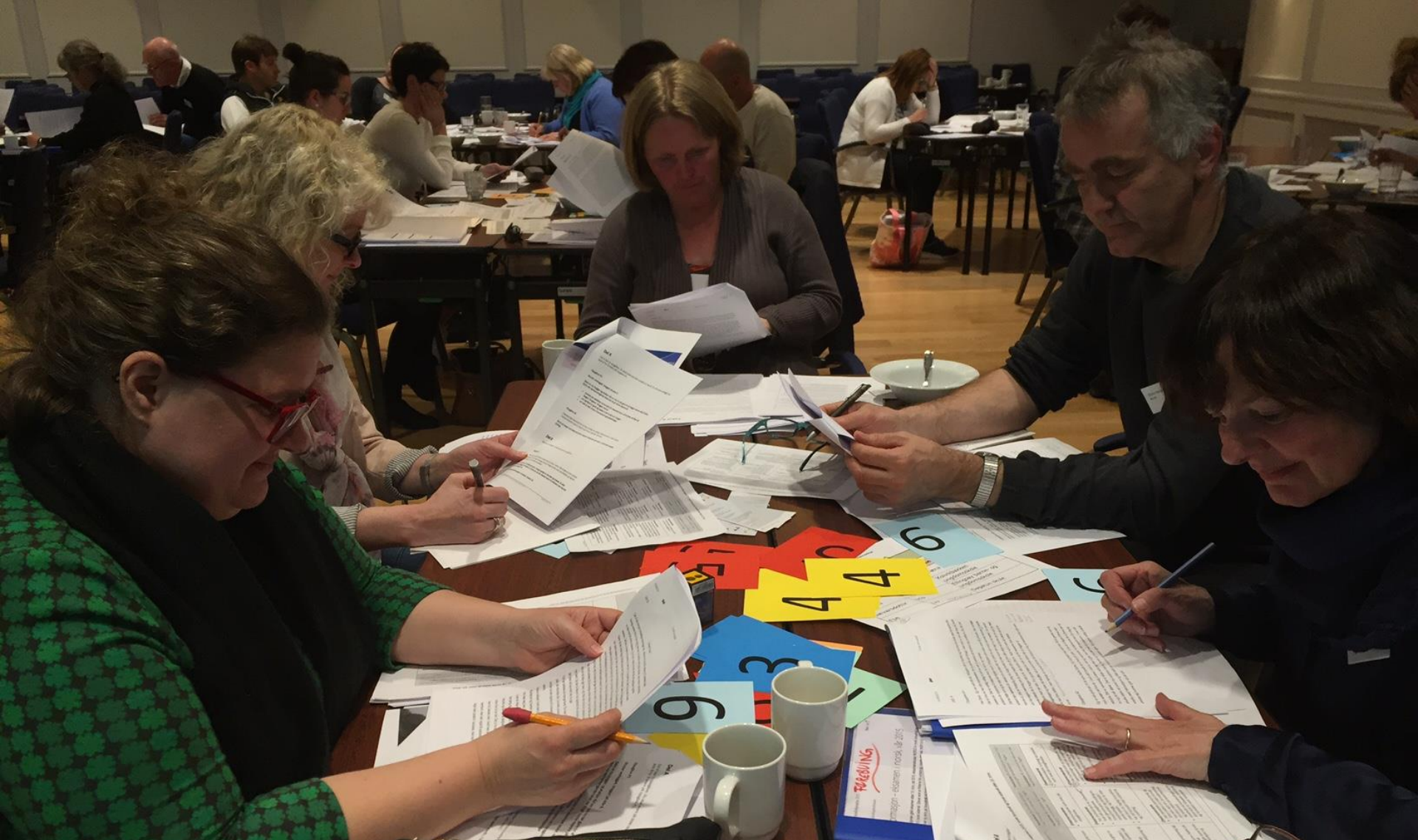
Oppmannsgrupper:

2 sensorar frå Møre og Romsdal
2 sensorar frå Sogn og Fjordane

- Førehandssensur, UDIR
- Fagdag - tolkingsfelleskap
- Kvalitetsikring fellessensur

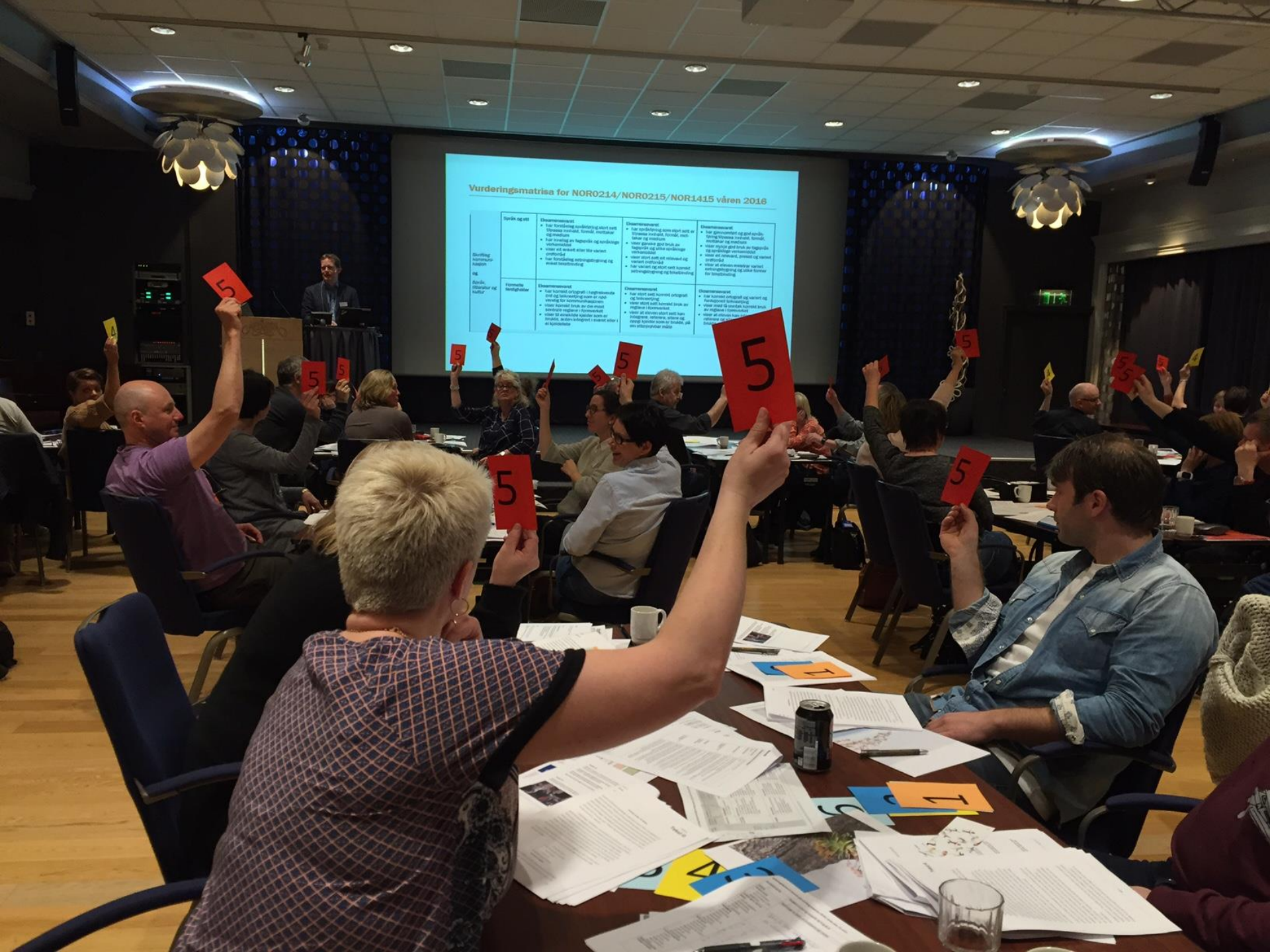
Matematikk	Tora Waag Frode Myklebust	Surnadal ungdomsskule, Surnadal Kolvikbakken ungdomsskole, Ålesund
Norsk	Anne Mette Korneliussen Hans Edvard Wasseng	Måndalen oppv.senter, Rauma Indre Nettet bus, Nettet
Engelsk	Vidar Halvorsen Kathrine Skarseth Kristiansen	Spjelkavik ungdomsskole, Ålesund Volda ungdomsskule, Volda

**SENSORSKOLERING SENTRALT GITT EKSAMEN
LOEN 27. -28. APRIL 2016**

Vurderingsmatriser for NOR0214/NOR0215/NOR1415 våren 2018

Språk og sett	Dokumenter	Dokumenter	Dokumenter
<ul style="list-style-type: none"> • har forståelse av betydning av stoff • har forståelse av formål, struktur og medium • har forståelse av register og kommunikasjonssituasjon • viser et sett eller alle settet kompetanser • har forståelse av sammenheng og sammenhengende 	<ul style="list-style-type: none"> • har forståelse av stoff og formål, struktur og medium • har forståelse av register og kommunikasjonssituasjon • viser et sett eller alle settet kompetanser • har forståelse av sammenheng og sammenhengende 	<ul style="list-style-type: none"> • har forståelse av stoff og formål, struktur og medium • har forståelse av register og kommunikasjonssituasjon • viser et sett eller alle settet kompetanser • har forståelse av sammenheng og sammenhengende 	<ul style="list-style-type: none"> • har forståelse av stoff og formål, struktur og medium • har forståelse av register og kommunikasjonssituasjon • viser et sett eller alle settet kompetanser • har forståelse av sammenheng og sammenhengende

Administrere eksamen

1. Planlegge eksamen

Viktige datoar 2017 - grunnskulen

1. mars	<ul style="list-style-type: none">• Frist for <u>påmelding av kandidatar og registrering av fagpersonar</u>• Frist for bestilling av ekstra materiell til kandidatar• Frist for bestilling av ferdig trykte sensorconvoluttar (MAT0010) frå Lundeby bokbinderi: prover@lundeby.no
Følg med!	Test av skulen sin maskinkapasitet (2016: 15.april)
4.- 5. mai	Sensorskulering norsk, engelsk og matematikk, Loen
12. mai	Offentleggjering av trekket kl. 09:00
16. mai – 2. juni	Eksamensperiode. Eksamensplan
13. -14. juni	Fellessensur (<i>Fellessensur 2018: 19. – 20. juni</i>)
1. juli 2017	Klager på eksamen må <u>seinast</u> vere aktuell fylkesmann i hende FM sender ut e-post med informasjon om dette mm før eksamen

Trekk til eksamen - grunnskule

Nytt rundskriv om trekkordning ved eksamen gs og vgo:

[UDIR-4-2016](#)

- Trekket skal gjerast før påmelding i PAS-eksamen
- Kommunen har ansvar for trekk i grunnskulen, - også for friskular
- Deltakarar i vaksenopplæringa skal trekkast ut på same måte som elevar i grunnskulen (kommunen er ansvarleg også for desse)

«Kommunen / fylkeskommunen har ansvar for at trekket fordeler seg jevnt på fag og skoler over tid. Fylkesmannen har et overordnet ansvar for at fordelingen på fag til eksamen er rimelig.»

Om særskilt tilrettelegging av eksamen (1)

Forskriften § 3-32

Sjå [UDIR](#) – Om særskilt tilrettelegging

Korleis:

1. Eleven eller foreldra sender ein søknad om tilrettelegging til rektor
2. Rektor avgjer om og korleis forholda skal leggest til rette

Kvifor:

- For at eleven skal få tilrettelagt forholda slik at han/ho får vist kompetansen sin
- Tilrettelegginga skal ha som formål å kompensere for problema eleven har
- Eleven treng ikkje å ha vedtak om spesialundervisning for å få særskilt tilrettelegging

Om særskilt tilrettelegging av eksamen (2)

Presiseringar forskriften § 3-32:

- Tiltaka må ikkje føre til at eleven eller privatisten får fordelar framfor andre elevar
- Tilrettelegginga må heller ikkje vere så omfattande at eleven eller privatisten ikkje blir prøvd i kompetansemåla i faget.
- Der det i kompetansemåla er kravd skriftlege, munnlege eller praktiske ferdigheiter, er det ikkje høve til å leggje til rette eksamen slik at desse ferdigheitene ikkje blir prøvde, når slik prøving er fastsett i eksamensforma for faget.

Om særskilt tilrettelegging av eksamen (3)

Særskilt tilrettelegging av to-delt eksamen (MAT0010):

[UDIR-4-2010](#) for retningslinjer for særskilt tilrettelegging av sentralt gitt eksamen i fag med to-delt eksamensordning.

Hjelpemiddel:

Del 1: Vanlege skrivesaker, passer, linjal og vinkelskive

Del 2: Alle hjelpemiddel er tillatt, utan internett og andre verkty som gjer kommunikasjon / samskriving mogleg.

- Det er ikkje lov å bruke hjelpemiddel på del 1 av to-delt eksamen. Særskilt tilrettelegging skal på ingen måte utvide hjelpemiddelspekteret på del 1.
- Særskilt tilrettelegging kan være: utvida tid, opplesing av oppgaven, skrivehjelp, forstørret skrift, ekstra belysning, lydfil eller lyd-CD evt anna.

IP-adresser og tekniske krav

<https://www.udir.no/eksamen-og-prover/eksamen/administrere-eksamen/#tekniske-krav>

På denne sida finn skulane viktig informasjon som også IT-ansvarleg må få:

- Tekniske krav: nettlesarar, filtypar og skjermopløysing
- Dersom skulen nyttar Internet Explorer 11: Kjør test frå UDIR sine sider ([link](#))
- UDIR tilrår ikkje bruk av nettbrett
- Reviderte IP-adresser til årets eksamenar.

Administrere eksamen

2. Gjennomføre eksamen

Viktige meldinger for eksamen i grunnskolen

<http://www.udir.no/Vurdering/Eksamen-grunnskole/Viktige-meldinger-for-eksamen-i-grunnskolen/>

Førebuingssdelar i norsk og engelsk ligg på nettet

➤ Til elevane: Lenkje og passord. Om lag 10 sider

Nytt 2017:

- Rektor /skoleadm får tilgong i PAS – eksamen kl 07:00 på førebuingssdagen
- Elevar og vaksne deltakarar får tilgong kl 09:00
- Lærarar får tilgang til førebuingssdelen samtidig som elevane.
- Lærar skal rettleie – ikkje undervise

Om førebuingsdagen

Alle fag til sentralt gitt eksamen har førebuingsdag, unntatt matematikk

Førebuingsdagen er ein obligatorisk skuledag:

- Elevar og vaksne deltakarar har møteplikt på førebuingsdagen
- Elevar og vaksne deltakarar har rett på rettleiing på førebuingsdagen

Alle hjelpemiddel, inkludert bruk av internett, er tillatt

Fråvær førebuing / eksamen

- **Førebuingdagen er ein del av eleven sin eksamen.**
Dersom eleven var sjuk på førebuingdagen treng eleven ikkje ny legeerklæring for sjølve eksamensdagen – gjeld munnleg og skriftleg. Eleven kan også velje å gjennomføre eksamen sjølv om han/ho var sjuk på førebuingdagen
- NOR1415 – dokumentert fråvær ein dag – eleven får karakter. NB! Skulen må IKKJE føre sjuk i PAS, sidan dette fører til at eksamenssvaret som eleven har levert blir borte for sensor!

§ 3-28a Tidspunkt for gjennomføring av sentralt gitt eksamen

Eksamenstid og konsekvensar av å kome for seint.

- Eksamen skal starte kl. 09.00 og avsluttast etter fem timar om ikkje anna er oppgitt.
- Elevar eller deltakarar som kjem for seint, men før kl. 10, får ta eksamen.
- Hovedregelen er difor at ingen får forlate eksamenslokalet før kl.10:00. Unntak må vurderast konkret.
- Elevar eller deltakarar som kjem etter kl. 10 får ikkje ta eksamen.

Tilsvarende bestemmelse i forskrifta § 4-21 a og forskrift til friskoleloven § 3-26 a.

1. Sikring - eksamen

Eksamensoppgåver i post

Det har vore ein del uregelmessigheter knytt til sending og mottak av eksamensoppgåvene. UDIR har difor kome med ei rutinebeskriving:

Rutiner for oppbevaring av forberedelsesdelar til eksamen og eksamensoppgåver.

- Den forseгла konvolutten må oppbevarast ubrotten i ein låst safe.
- Om skolen skal leggje til rette for elevar med særskilde behov, kan forseglinga brytast av eksamensansvarleg 24 timar før eksamen eller førebuinga startar.

2. Sikring - eksamen

Har kommunen ei lokal rutine for gjennomføring av eksamen?

- **Konfidensiell informasjon**, men er det t.d. nok at berre ein person på skulen kjenner eksamensrutinene? Kven?
- **Ei rutinebeskriving kan innehalde: oppgaver - fristar - ansvarleg.**
Oppgaver: habilitetsspørsmål, trekk, påmelding av kandidatar, mottak av eksamensmaterieil, oppbevaring, offentleggjering av trekket, val og rutinegjennomgang med eksamensvakter, gjennomføring av førebuingdag og eksamen, bruk av hjelpemiddel også nettbaserte, monitorering, levering av elevsvar osb.
- **Når noko oppstår – eksamen:**
Media er raskt på tråden. Har kommunen ein mediestrategi /intern alarmplan som gjer greie for tenesteveg for slike særtilfelle?
Rektor – Eksamensansvarleg i kommunen - Fylkesmannen – UDIR.

Hjelpemiddel til eksamen (1)

- Skuleeigar har ansvaret for den praktiske gjennomføringa av eksamen. Å kontrollere reglane for hjelpemiddelbruk er eit lokalt ansvar.
- Skolen må gi god opplæring i bruk av kjelder, kjeldekritikk og korleis elevane skal vise til kjelder
- Eleven og lærar: kva hjelpemiddel som er relevante?
- Nettbaserte hjelpemiddel er ein mulighet elevane har – ikkje ein rett. Nettbaserte hjelpemiddel bør vere fagleg funderte og ha vore nytta i opplæringa.

Hjelpemiddel til eksamen (2)

Modell 1 – Eksamen (norsk /engelsk/finsk/samisk)

Alle hjelpemiddel er tillatt.

NB! Med bruk av nettbaserte hjelpemiddel må IP-adressene vere isolerte. Elevane skal ikkje ha høve til samskriving, chat eller utveksle kommunikasjon med andre. Oversettingsprogram er heller ikkje tillatt i språkfaga.

Modell 2 – Todelt eksamen (matematikk)

Del 1 – Skrivesaker, passer, linjal og vinkelmåler er tillatt.

Del 2 – Alle hjelpemidler er tillatt. Med bruk av nettbaserte hjelpemidler må IP-adressene være isolerte.

Hjelpemiddel til eksamen (3)

**Modell 1: I grunnskulen – NOR0214, NOR0215, NOR1415,
ENG0012**

Alle hjelpemiddel er tillatt. Dersom bruk av nettbaserte hjelpemiddel på eksamen - sjå [artikkel på UDIR](#)

Nettbaserte hjelpemidler

- Skulane kan velje å la elevane nytte nettbaserte hjelpemiddel under modell 1 og modell 2, del 2. Dette gjeld berre om skulane er i stand til å isolere dei aktuelle IP-adressene. Nettbaserte hjelpemiddel vil seie førebuingssdelar, læringsressursar /læreverk, oppslagsverk eller ordbøker. Det er ikkje tillatt med nettsider som opnar for samskriving, chat eller har andre opningar for å kunne utveksle informasjon under eksamen. Oversettingsprogram er ikkje tillatt.

Hjelpemiddel til eksamen (4)

Modell 2: I grunnskulen – MAT0010

To-delt eksamen på alle nivåer

- Del 1 uten hjelpemiddel
- Del 2 med hjelpemiddel

Grunnskulen:

- Del 1: 2 timar
- Del 2: 3 timar. Elevane må ha: PC med grafteiknar og rekneark
- Eksempeloppgåve matematikk (ny ordning) del 1 og 2 og kommentar på UDIR sine sider.

Fusk og plagiat

1. Kva er fusk?

Fusk er å kommunisere med andre, eller å bruke oversettingsprogram i språkfag. Det er også fusk å bruke hjelpemiddel på del 1 av to-delt eksamen (modell 2)

Fusk, eller forsøk på fusk på eksamen - store konsekvensar!

- Eleven kan få eksamen annullert (forskriften § 3-37)
- Eleven som får eksamen annullert, misser standpunktkarakteren i faget

Fusk på prøver undervegs i opplæringa – her gjeld skulen sitt ordensreglement

2. Kva er plagiat?

- **Plagiat er ikkje fusk, men manglande kjeldekritisk kompetanse:** Eleven brukar andre sine tekster heilt eller delvis utan å oppgje kjelda.
- Det er ikkje plagiat å bruke kjelder – alle hjelpemiddel er tillatt.
- Elevane må få opplæring i korleis dei skal vise til / oppgje kjeldene sine - les eksamensrettleggane
- Plagiat: Kva er elevens individuelle kompetanse? Kan gje utslag i måloppnåinga.

Administrere eksamen

1. Følgje opp

Rutine ved mistanke om fusk eller forsøk på fusk

Under sentralt gitt eksamen:

- Eleven må få fullføre eksamen. Dette er fordi eleven jf. forskriften § 3-37 har klagerett til Fylkesmannen ved evt. vedtak om annullering.
- Rektor kallar eleven kallast snarast råd inn til samtale. Eleven har rett til å uttale seg før rektor evt. fattar enkeltvedtak om annullering. Berre rektor kan avgjere om eleven har fuska jf. forskriften §3-37 / § 4-30

Dersom sensor oppdagar / mistenker fusk/forsøk på fusk under sensuren:

1. Sensor tek kontakt med Fylkesmannen og forklarar saka. Sensor sett karakter på elevsvaret. Sensor skal ikkje kontakte skulen.
2. Fylkesmannen kontaktar rektor og vidareformidlar bekymringa.
3. Rektor kallar eleven inn til samtale og avgjer om det skal fattast enkeltvedtak om annullering
4. Ved annullering: Karakteren ligg i PAS, men skal ikkje først på vitnemålet. Standpunktkarakteren fell også bort. Sjå vitnemålsskriv 2017 -